

педагоги, выявляются наиболее оптимальные. Подчеркивается, что термин “социальная защита” в юриспруденции есть синонимичным термину “социальное обеспечение”, а это является системой обеспечения и обслуживания престарелых и нетрудоспособных граждан, а также семей, в которых имеются дети.

Ключевые слова: модернизация, социальный педагог, европейская интеграция, правовые умения.

Kovchina I. M. Modernization of the system of providing for the future social teacher of legal abilities in the context of European integration.

The article discusses the modernization of the system of ensuring students' (speciality “social worker”) legal skills during training at the high school. The article discusses the concept of “right” of legal professionals and educators, and identifies the most appropriate one. It is emphasized that the term “social protection” in jurisprudence is synonymous with the term “social security”, which is a system of support and care for the elderly and disabled citizens, and families with children.

Keywords: modernization, social teacher, European integration, legal abilities.

УДК 37.091.12.011.3 – 051:5(73)

Козолуп М. С.
Львівський національний університет імені Івана Франка
(м. Львів, Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ ЖАНРОВО-БАЗОВАНОГО ПІДХОДУ ДО АКАДЕМІЧНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УНІВЕРСИТЕТАХ США

Стаття присвячена вивченню особливостей застосування жанрово-базованого підходу до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничого профілю в університетах США. У роботі визначено основні теоретичні засади жанрово-базованого підходу до комунікативної підготовки студентів у американській педагогіці; розглянуто практичні аспекти застосування цього підходу до дисциплінарно-академічної комунікативної підготовки студентів природничих спеціальностей у ВНЗ США; проаналізовано можливості запозичення та адаптації американського досвіду на ґрунті вищої освіти України.

Ключові слова: жанрово-базований підхід, академічна комунікативна компетенція, дисциплінарно-академічна комунікативна підготовка студентів.

У сучасному глобалізованому освітньому, науковому та фаховому середовищі здатність до ефективної комунікації є одним із найважливіших показників сформованості необхідного комплексу ключових компетенцій фахівця. Комунікативна компетенція становить базу для формування загальнонаукових, професійних та соціальних компетенцій, адже вдосконалення навичок спілкування розвиває у студентів здатність до критичного мислення, оцінки реальності, аналізу та структурування наукових ідей, встановлення зв'язків між теоретичними концепціями та емпіричним досвідом, вміння формулювати та відстоювати власні наукові погляди. Сформована комунікативна компетенція – це ключ до академічної успішності студента, кар'єрного зростання фахівця, а також передумова соціальної реалізації індивіда. Ця компетенція передбачає володіння низкою знань, умінь і навичок, таких як знання про мовні засоби та правила їх застосування; вміння використовувати такі засоби відповідно до цілей, часу, середовища спілкування, а також статусу комунікантів; здатність добирати стратегії власної мовленнєвої поведінки до відповідних ситуацій соціальної комунікативної взаємодії

індивідів. Комунікативна компетенція фахівця включає два основні аспекти: професійний та академічний. Важливим компонентом академічної комунікативної компетенції (АКК) фахівця є володіння стратегіями академічного дискурсу – соціо-комунікативної практики, що має місце у академічному середовищі. До останнього можна віднести як навчальне, так і наукове оточення, в якому взаємодіють учасники академічної дискурсної спільноти. Основна мета таких взаємодій – поширення наукових знань, обмін досвідом, думками, формулювання та відстоювання певних світоглядних позицій.

Залучення студентів до дисциплінарно-академічних дискурсних спільнот – їхня академічна дискурсна соціалізація – передбачає у першу чергу оволодіння риторичними стратегіями відповідних академічно-фахових жанрів та лінгвістичними знаннями про них. Впродовж останніх десятиліть проводилися різноаспектні дослідження жанрів наукової комунікації, зокрема, розглядалися їх текстково-дискурсні параметри (Т. Яхонтова, J. Swales) [2; 16], вивчалися когнітивно-риторичні особливості процесу текстотворення (L. Flower, J. Hayes, A. Lunsford) [10; 14], досліджувалися соціо-когнітивні функції дисциплінарних жанрів академічного дискурсу (С. Bazerman, С. Berkenkotter, P. Duff) [4; 5; 9]. У вітчизняній науці спостерігається значний інтерес до лінгво-структурних досліджень жанрів наукової комунікації (М. Кожина, С. Яворська, Т. Яхонтова та ін.) [2], однак лише поодинокі праці у галузі педагогіки розглядають перспективи застосування жанрово-базованого підходу (ЖБП) до навчання, зокрема до іншомовної підготовки майбутніх фахівців (Н. Микитенко) [1]. Водночас цей підхід набув значного поширення у сучасній вищій освіті США. Численні праці його прихильників доводять ефективність ЖБП у навчанні академічної (особливо письмової) комунікації (АК) при підготовці студентів до їх майбутньої науково-фахової діяльності (А. Bawarshi, С. Bazerman, С. Berkenkotter, А. Devitt, А. Johns) [3; 4; 5; 7; 8; 12]. Досвід американських педагогів міг би бути корисним у розробці програм навчання академічному спілкуванню як рідною так і іноземною мовою на теренах вітчизняної вищої освіти.

Метою цієї праці є вивчення особливостей застосування жанрово-базованого підходу до формування АКК у студентів природничого профілю в університетах США.

Відповідно до мети сформульовано такі **завдання**: 1) дати дефініцію поняття “жанр академічної комунікації” у контексті проблеми дослідження; 2) розглянути теоретичні засади жанрово-базованого підходу; 3) ознайомитися з практикою застосування ЖБП до дисциплінарно-академічної комунікативної підготовки студентів природничих спеціальностей у ВНЗ США; 4) проаналізувати можливості запозичення та адаптації американського досвіду на ґрунті вищої освіти України.

Концепція “жанру” зазнала помітної еволюції за останні пів століття. Можна виокремити три сучасні традиції наукового дослідження жанрів: *лінгвостилістичну, новориторичну та соціокультурну*.

В межах *лінгвостилістичної традиції* вивчення жанрів АК проводяться дослідження лексико-граматичних та синтаксичних конструкцій, характерних для наукових жанрів, вербальних та невербальних текстових структур, дискурсних маркерів тощо; здійснюється порівняльний аналіз різних типів текстів або їх структурних елементів у різних галузях науки.

В *традиції Нової Риторики* до лінгвістичного трактування жанрів як різновидів дискурсу, що відзначаються подібністю змісту і форми, додалося ширше розуміння цього поняття у контексті закономірностей вживання мови в різних сферах людської діяльності. До уваги береться комплекс соціальних, культурних, інституційних та дисциплінарних факторів, які відіграють важливу роль у створенні специфічних форм висловлювань у конкретних контекстах. Американська дослідниця, представник школи Нової риторики, К. Міллер називає жанри формою соціальної дії. На її думку, в основі визначення жанру повинні бути не зміст чи форма дискурсу, а дія, заради здійснення якої він використовується [15, с. 23].

Підхід до дослідження академічного письма, що сформувався під впливом Нової Риторики у 80-х роках 20 століття, відомий під назвою “соціальний погляд”, трактує знання як соціальний конструкт, який формується у відповідь на потреби і цілі спільнот, а створення текстів розглядає як частину соціального процесу конструювання знань. Відповідно, жанри академічного дискурсу трактуються як втілення способів пізнання, існування та діяльності академічних спільнот, а також як засоби розподілу знань у них. Таким чином, риторична традиція вивчення АК, плавно переходить у *соціокультурну*, в світлі якої жанр розглядається як багатовимірна динамічна концепція, що водночас відзначається стабільністю й мінливістю, функціонує як форма ситуативного пізнання, є пов’язаною із суспільною діяльністю та відношеннями і рекурентно ініціює кооперацію в людських спільнотах. Знання про жанри як форми суспільної когніції нерозривно пов’язані з процесуальними та соціальними знаннями і навичками. Здобути їх неможливо без “занурення” у культурний та соціальний контекст [5, с. 477; 3, с. 90].

Сучасний ЖБП розвинувся в рамках соціокультурної парадигми дослідження комунікації, яка у свою чергу впливає з теорії соціального конструктивізму. Ця теорія тісно пов’язана із концепцією мовної соціалізації, що позначає процес інтерналізації індивідів у різноманітні соціальні діяльнісні системи шляхом залучення до їхніх комунікативних практик та оволодіння відповідними мовними знаряддями. Мовна соціалізація відіграє ключову роль у формуванні комунікативної компетенції індивіда, яка, як вважає дослідник П. Гаррет, включає лінгвістичну компетенцію та комплекс практичних умінь і навичок, необхідних для використання мови як соціального інструменту, що дає змогу індивідам брати участь у процесі спілкування як в соціальній дії та разом з іншими комунікантами спільно конструювати змістовні інтерактивні контексти [11, с. 190]. Під кутом зору теорії соціального конструктивізму академічну мовну соціалізацію можна розглядати як шлях до проникнення в науково-академічні дискурсні спільноти. Соціалізуючись у академічну дискурсну спільноту, індивід здобуває знання і досвід використання відповідних мовленнєвих жанрів, реєстрів, лінгвістичних структур і комунікативних моделей, що культивуються та визнаються пріоритетними або загальноприйнятими серед представників даного освітнього та фахового середовища, а також долучається до системи ідеологічних, світоглядних та ціннісних орієнтирів спільноти [9, с. 172-175].

Жанрово-базований підхід трактує жанри АК як соціальні конструкти, категорії риторичної дії, яким властиві як соціокультурні так і лінгвістичні характеристики, розглядає їх в якості соціокультурних знарядь та ресурсів, що виконують подвійну функцію – “місць” матеріальної взаємодії комунікантів і засобів інтерпретації та впорядкування таких взаємодій. Оволодіння дисциплінарними жанрами як відповідними риторичними стратегіями забезпечує доступ індивідів до науково-фахових спільнот, відкриває для них шляхи наукового пізнання та ефективного функціонування у тих чи інших дисциплінарних культурах [8, с. 342; 3, с. 208-209].

У сучасній вищій освіті США ЖБП застосовується переважно у навчанні академічного письма. З його допомогою педагоги намагаються вирішити низку навчальних завдань, найважливіші серед яких такі:

- формування у студентів універсального комплексу знань про жанри АК та умінь переносити їх у нові контексти;
- формування у студентів критичного розуміння ролі, функції, комунікативних можливостей та обмежень жанрів, їх ідеологічного потенціалу, меж соціального кола осіб, що послуговуються цими жанрами та широти охоплення ними читацької аудиторії;
- формування у студентів умінь застосовувати знання про жанри для продукування реальних текстів; умінь застосовувати альтернативні жанри при зміні вихідних риторичних цілей та завдань;
- створення навчальних ситуацій, у яких вивчення жанрів відбувається у реальних

контекстах їх функціонування: дисциплінарних, фахових чи публічних.

Для забезпечення трансферу знань про жанри науково-академічної комунікації із контекстів їх широкого застосування у програмах курсів загальної комунікативної підготовки першокурсників (*First year composition*) у вузькій дисциплінарній контексті курсів академічного письма за напрямом спеціалізації старшокурсників (*Writing in the disciplines*) і далі у реальні фахові середовища необхідно допомогти студентам сформулювати власні мета-когнітивні стратегії використання жанрів АК. Ефективним способом вироблення таких стратегій є застосування **методики жанрового аналізу** до навчання академічного письма. З її допомогою студенти вчаться розпізнавати жанри як певну форму рефлексії та риторичної реакції на ситуації їхнього застосування, окрім того, жанровий аналіз допомагає їм знаходити своє місце у відповідних дискурсних спільнотах та долучатися до процесу обміну думками з їх реальними членами.

Аналізуючи жанри в рамках названої методики, студенти повинні виконати ряд послідовних завдань та знайти відповіді на низку запитань:

1. Зібрати добірку зразків текстів певного жанру.

2. Ідентифікувати соціальний контекст застосування жанру, визначивши: а) в яких комунікативних ситуаціях він застосовується, з якими іншими жанрами взаємодіє; б) тематичний зміст та проблематику жанру; в) профіль учасників комунікативних ситуацій, в яких застосовується жанр: тих, хто створює комунікативний продукт (авторів) та тих, хто його споживає (читацьку аудиторію); г) авторські цілі та інтенції при створенні текстів даного жанру, а також мотиви, якими керується аудиторія, читаючи тексти в цьому жанрі.

3. Ідентифікувати й описати характерні риси та формат текстів жанру, включаючи: а) змістове наповнення; б) риторичні завдання; в) структуру та стиль оформлення текстів; г) типові лексичні, граматичні та синтаксичні конструкції; д) способи представлення авторської позиції.

4. Обґрунтувати доцільність такого формату, його релевантність до комунікативної ситуації, риторичних цілей, очікувань читацької аудиторії, відповідність до статусу та ролей комунікантів тощо [7, с. 93-94].

З допомогою описаного аналізу студенти можуть не лише сформулювати чітке уявлення про лінгво-структурні параметри жанрів АК, але й сконструювати ментальну картину ситуації їх застосування, ролі письменника й читача, специфіки взаємодії та відношень між учасниками комунікативного акту. Ця методика також може допомогти студентам виробити мета-жанрові стратегії переносу знань на інші комунікативні ситуації.

Ще одним нелегким педагогічним завданням є представлення цільових науково-академічних та фахових жанрів в автентичних ситуаціях їхнього функціонування. Один із шляхів вирішення цього завдання пропонує **методика польових досліджень**, що опирається на поєднання жанрово-базованого та діяльнісного підходів до АКП студентів. Застосування цієї методики приводить студентів у прямий контакт із цільовими дискурсними спільнотами в якості спостерігачів або учасників, що дає їм змогу вивчити ці спільноти зсередини та здобути безпосередній досвід вживання властивих їм жанрів комунікації на тлі соціальних дій та практик, що там відбуваються. Методика польових досліджень передбачає проникнення студентів у цільові дисциплінарні або професійні середовища, спостереження за взаємодіями їх учасників, опитування останніх щодо їх комунікативного досвіду в дискурсній спільноті як в якості письменників, так і читачів, здійснення аналізу жанрів, які обслуговують дану спільноту. Процедура польового дослідження включає кілька етапів, під час яких студенти повинні:

1. Обрати цільове середовище та одержати доступ до нього.

2. Вести загальне спостереження за середовищем, звертаючи особливу увагу на: а) місцезнаходження середовища; б) види діяльності, що відбуваються у ньому; в) учасників середовища та фактори, що їх об'єднують, зокрема спільні цілі та завдання тощо.

3. Ідентифікувати комунікативні ситуації, які мають місце у даному середовищі, їх учасників, тематичний зміст спілкування.

4. Здійснити детальний опис однієї чи кількох з ідентифікованих типових комунікативних ситуацій, охарактеризувавши: а) учасників таких ситуацій, їх взаємовідносини; б) причини, цілі та природу комунікативних взаємодій; в) домінуючий стиль мовлення, емоційний тон спілкування.

5. Ідентифікувати жанри, що домінують у описаних ними комунікативних ситуаціях, опитавши учасників середовища про типи текстів, з якими вони зазвичай працюють та, по можливості, зібравши зразки таких текстів [7, с. 44-45; 3, с. 204-205].

Поєднання методик польового дослідження та жанрового аналізу дає студентам змогу спостерігати змістовну комунікацію в автентичних ситуаціях, що значно підвищує ефективність їх комунікативної підготовки завдяки безпосередньому контакту з цільовими дискурсами через занурення у релевантні контексти.

Застосування жанрово-базованого підходу у поєднанні з міждисциплінарним, особливо у програмах інтегрованої дисциплінарно-академічної комунікативної підготовки студентів (*Communication across the Curriculum, Writing across the Curriculum*), є найбільш ефективним при підготовці майбутніх фахівців природничих спеціальностей. У такому ракурсі мовленнєві жанри розглядаються з одного боку як навчальні інструменти, як засоби конструювання знань студентами через вербалізацію їх пізнавального досвіду, а з іншого боку, як форми соціальної поведінки у відповідних дисциплінарних академічних середовищах. Таким чином, вивчення жанрів у дисциплінарному контексті поєднує два комплементарних погляди на взаємовідношення мовлення й пізнання: мовлення як об'єкт пізнання та мовлення як засіб пізнання [4, с. 294].

Поєднання жанрово-базованого та міждисциплінарного підходів до АКП майбутніх фахівців представлене у двох методиках навчання академічного письма, поширених сьогодні у системі вищої освіти США. Одна із методик, запропонована А. Джонс, реалізується через створення *міждисциплінарних навчальних спільнот*, в яких студенти виконують функції дослідників у галузях власної спеціалізації і водночас зосереджуються на вивченні дискурсу відповідних наукових спільнот. При цьому вони перебувають у постійному безпосередньому контакті як з представниками мовних, так і дисциплінарних кафедр, що суттєво підвищує ефективність їх фахово-орієнтованої КП. Така методика забезпечує ситуативне вивчення наукових жанрів, сприяє засвоєнню їх риторичних стратегій, покращує розуміння комплексної природи та можливостей реалізації науково-фахових жанрів у реальних контекстах [12, с. 246-248].

Альтернативний підхід, висвітлений у працях дослідника М. Картера, пропонує навчати жанрів академічного письма, згрупувавши їх у 4 категорії "макро жанрів", кожна з яких представляє певний тип комунікативної реакції автора на дослідницьке завдання, яке він повинен виконати відповідно до специфіки дисциплінарного пізнання, діяльності та комунікації, зокрема а) вирішити проблему (проектний план, проектна пропозиція, технічний звіт); б) здійснити емпіричне дослідження (лабораторний звіт, тези доповіді, наукова стаття); в) дослідити літературні джерела (літературний огляд, аналітична наукова стаття, курсова робота); г) здійснити аналіз певного виду діяльності (художня критика, різноманітні жанри журналістики). *Методика "мета-жанрів"* М. Картера особливо ефективна для ознайомлення студентів з комунікативною репрезентацією різних шляхів пізнання у широкому спектрі академічних дисциплін. Її доцільно застосовувати як під час навчання основ АК у блоці дисциплін загальної підготовки першокурсників так і у контексті міждисциплінарних програм з науково-фахового письма для старшокурсників [6, с. 394-403].

Жанрово-базований підхід до комунікативної підготовки студентів в університетах США реалізується через низку педагогічних технологій, адаптованих до відповідних інституційних контекстів. З його допомогою ефективно вирішуються освітні завдання в

різноманітних педагогічних умовах, зокрема при а) іншомовній підготовці майбутніх фахівців, б) навчанні основ академічного письма для першокурсників, в) навчанні дисциплінарної комунікації в контексті міждисциплінарних програм на старших курсах бакалаврату, г) навчанні фахового наукового письма студентів 2-го і 3-го рівнів університетської підготовки.

Сьогодні рівень комунікативної підготовки майбутніх фахівців природничої галузі в українських ВНЗ залишається недостатнім, як показали результати проведеного нами дослідження серед студентів природничих спеціальностей ВНЗ м. Львова [13, с. 248]. Серед причин цього можна відзначити а) невідповідність змісту навчальних дисциплін “Рідна мова за фаховим спрямуванням” та “Іноземна мова за фаховим спрямуванням”, що входять до нормативної частини циклу соціально-гуманітарної підготовки майбутніх фахівців природничих спеціальностей у ВНЗ України, академічним комунікативним потребам студентів, у тому числі недостатню презентацію у них знань про жанри АК, стратегії наукового письма та усної АК, б) відсутність міждисциплінарної співпраці, спрямованої на формування цілісної особистості майбутнього фахівця-науковця. Вирішенню цієї проблеми, на нашу думку, може сприяти а) запровадження елективних спецкурсів АКП студентів рідною та іноземними мовами із застосуванням елементів ЖБП; б) ініціювання проектів міжфакультетської співпраці із залученням фахівців-лінгвістів та представників кафедр спеціалізації студентів, спрямованих на комплексне формування професійних та комунікативних компетенцій майбутніх фахівців природничої галузі.

Відповідно до поставленої мети та завдань, у ході дослідження з’ясовано:

1. В рамках жанрово-базованого підходу жанри АК розглядаються як лінгво-соціальні конструкти, форми мовної репрезентації соціальних взаємодій у дисциплінарно-академічних дискурсах спільнот та риторичні знаряддя реалізації діалогу в академічному середовищі.

2. Теоретичну основу ЖБП складають теорія соціального конструктивізму та мовної соціалізації, згідно з якими мовленнєві жанри є соціальним інструментом; з їх допомогою індивіди можуть залучатися до відповідних діяльнісних систем.

3. Застосування ЖБП у вищій освіті США сприяє вирішенню низки завдань: а) формування у студентів комплексу мета-когнітивних стратегій трансферу знань про жанри АК у варіативні контексти; б) соціальну котекстуалізацію знань про жанри АК шляхом занурення у відповідні діяльнісні середовища; в) використання жанрів АК як засобів конструювання дисциплінарних знань студентів.

4. Застосування елементів ЖБП у курсах АКП студентів природничих спеціальностей у ВНЗ України може ефективно сприяти підвищенню рівня сформованості у них комплексу фахово-комунікативних компетенцій.

Подальші дослідження у даному напрямку можуть стосуватися окремих аспектів реалізації ЖБП до комунікативної підготовки студентів у ВНЗ США, зокрема у курсах іншомовної підготовки майбутніх фахівців, курсах загальної КП студентів першого року навчання та програмах дисциплінарної КП старшокурсників.

Використана література:

1. Микитенко Н. О. Ефективні методики формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей / Н. О. Микитенко // Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2011. – № 2. – С. 160-169.
2. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації / Т. В. Яхонтова. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 420 с.
3. Bawarshi A. S. Genre : an introduction to history, theory, research and pedagogy / A. S. Bawarshi, M. J. Reiff. – West Lafayette, Indiana: Parlor Press LLC, 2010. – 263 p.
4. Bazerman C. Genre and cognitive development: beyond writing to learn / C. Bazerman // Genre in a changing world / [Eds. Bazerman C., Bonini A., Figueiredo D.]. – West Lafayette, IN: Parlor Press, LLC,

2009. – 504 p. – P. 279-294.
5. *Berkenkotter C.* Social contexts and socially constructed texts: the initiation of a graduate student into a writing research community / C. Berkenkotter, T. Huckin, J. Ackerman // *Textual dynamics of the professions: Historical and contemporary studies of writing in academic and other professional communities* / [Eds. C. Bazerman, J. Paradis]. – Madison : University of Wisconsin Press, 1991. – P. 191–215.
  6. *Carter M.* Ways of knowing, doing and writing in the disciplines / M. Carter // *College Composition and Communication*. – 2007. – Vol. 58. – № 3. – P. 385-418. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 15.09.2014: <http://www.jstor.org/stable/20456952> – Загол. з екрана. – Мова англ.
  7. *Devitt A.* Scenes of writing: Strategies for composing with genres / A. Devitt., M. J. Reiff, A. Bawarshi. – New York : Longman, 2004. – 608 p.
  8. *Devitt A.* Teaching critical genre awareness / A. Devitt // *Genre in a changing world* / [Eds. Bazerman C., Bonini A., Figueiredo D.]. – West Lafayette, IN : Parlor Press, LLC, 2009. – 504 p. – P. 337-351.
  9. *Duff P. A.* Language socialization into academic discourse communities / P. A. Duff // *Annual Review of Applied Linguistics* – 2010. – № 30. – P. 169-192.
  10. *Flower L.* Cognitive process theory of writing / L. Flower, J. R. Hayes // *College Composition and Communication*. – 1981. – Vol. 32. – No. 4. – P. 365-387. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 02.09.2014 : <http://www.jstor.org/stable/356600> – Загол. з екрана. – Мова англ.
  11. *Garrett P. B.* Researching language socialization / P. B. Garrett // *Encyclopedia of Language and Education*. – 2nd Ed., Vol. 10: Research Methods in Language and Education / [Eds. K. A. King, N. H. Hornberger]. – New York : Springer Science +Business Media LLC, 2008. – P. 189-201.
  12. *Johns A. M.* Genre awareness for the novice academic student: an ongoing quest / A. M. Johns // *Language Teaching*. – 2008. – Vol. 41. – № 2. – P. 237-252
  13. *Kozolup M. S.* Foreign language academic socialization as an aspect of science majors professional training at Ukrainian universities / М. С. Козолуп // *Збірник наукових праць “Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. – № 8. – Львів : ЛДУ БЖД, 2013. – С. 245–249.
  14. *Lunsford A.* Cognitive development and the basic writer / A. Lunsford // *College English*. – 1979. – № 41. – P. 38-46.
  15. *Miller C. R.* Genre as a social action / C. R. Miller // *Genre and the New Rhetoric* / [Eds. A. Freedman, P. Medway]. – London : Taylor & Francis, 1994. – 240 p. – P. 23-42.
  16. *Swales J. M.* Genre analysis: English in academic and research settings / J. M. Swales. – Cambridge : Cambridge University Press, 1990. – 260 p.

Козолуп М. С. Использование жанрового подхода к академической коммуникативной подготовке у студентов естественных специальностей в университетах США.

Статья посвящена изучению особенностей использования жанрового подхода к формированию академической коммуникативной компетенции у студентов естественных наук в университетах США. В работе определены основные теоретические принципы жанрового подхода к коммуникативной подготовке студентов в американской педагогике; рассмотрены практические аспекты дисциплинарно-академической коммуникативной подготовки студентов естественных специальностей в ВУЗах США; проанализированы возможности заимствования и адаптации американского опыта на почве высшего образования Украины.

Ключевые слова: жанровый подход, академическая коммуникативная компетенция, дисциплинарно-академическая коммуникативная подготовка студентов.

Kozolup M. S. Application of the genre approach to teaching academic communication to science majors in the US universities.

The paper focuses on the application of the genre approach to the development of academic communicative competence in the US university students majoring in sciences. Basic theoretical principles underlying the genre approach to teaching communication in American pedagogy are defined. Various practical aspects of the genre approach application in the US higher education are regarded. The possibilities of adapting American universities' experience for Ukrainian higher educational environment are discussed.

Keywords: genre approach, academic communicative competence, communication in the disciplines